

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2016 M. III KETVIRTĮ

Vilnius, 2017

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt
2017 m. balandis

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS	5
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	6
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS	6
4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	7
5. INVESTICIJOS	10

ĮVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2016 m. III ketv. gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą¹. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų duomenis. Atsižvelgiant į tai, kad, vadovaujantis Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis, nuo 2015 m. gamtinės dujos apskaitomos energijos vienetais, taip pat į tai, kad nuo 2015 m. Lietuvos Respublikoje buvo įvestas euras, o ankstesnėse stebėsenos ataskaitose 2014 m. duomenys buvo skelbiami tūrio vienetais (m³) bei litais, šioje ataskaitoje palyginimo tikslais 2014 m. informacija pateikiama megavatvalandėmis (MWh), perskaičiavimui naudojant viršutinį šilumingumą (10,397 kWh/m³), ir eurais (naudojant euro ir lito perskaičiavimo kursą 1 Eur=3,4528 Lt).

Informacija apie didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotus gaminių dujų kiekius išskiriama taip, kaip tai reglamentuota Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamente (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo.

Detalesnę ir naujausią informaciją, susijusią su gamtinių dujų rinkos apžvalgomis, rasite Komisijos rengiamose metinėse Energetikos sektoriaus plėtros apžvalgose.

Esminiai 2016 m. III ketv. įvykiai:

- Gamtinės dujas importuojantys rinkos dalyviai 2016 m. III ketv. importavo 2966,8 GWh gamtinių dujų, t. y. 40 proc. mažiau nei 2015 m. III ketv.
- Importuojamų gamtinių dujų sąnaudos siekė beveik 22 mln. Eur. ir, palyginti su 2015 m. III ketv., buvo 58 proc. mažesnės.
- Vidutinė svartinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2016 m. III ketv. buvo 15,59 Eur/MWh, arba 30,2 proc. mažesnė nei 2015 m. III ketv.
- 2016 m. III ketv. gamtinių dujų tranzito apimtys siekė 4889,1 GWh ir, palyginti su 2015 m. III ketv., didėjo 24,7 proc. Perdavimas Lietuvos Respublikos vartotojams mažėjo 27,5 proc., t. y. nuo 4679,3 GWh iki 3393,4 GWh. Per 2016 metų trečiąjį ketvirtį perdavimo sistema buvo transportuota 8282,5 GWh gamtinių dujų, t. y. 3,7 proc. mažiau nei 2015 m. III ketv.
- 2016 m. III ketv. perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų už perdavimo paslaugą sudarė 9,7 mln. Eur ir buvo 12,7 proc. didesnės nei 2015 m. III ketv.
- 2016 m. III ketv. paskirstyta 907,6 GWh gamtinių dujų, t. y. 13 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- 2016 m. III ketv. skirstymo veiklos pajamos sudarė 8 mln. Eur ir, palyginti su 2015 m. II ketv., buvo 11,1 proc. didesnės.
- Skystinimo sistemos operatorius 2016 m. III ketv. išdujino 3011 GWh gamtinių dujų ir gavo 16,4 mln. Eur. pajamų, kurių dydis nepriklausė nuo išdujinto gamtinių dujų kiekio, kadangi pajamos buvo gautos už tiekimo saugumo dedamąją nuo deklaruotų vartojimo pajėgumų, kurią nustato Komisija.
- Didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje 2016 m. III ketv., palyginti su 2015 m. III ketv., parduodamų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 53 proc., t. y. nuo 4606,8 GWh iki 2164,1 GWh.
- Didmeninėje gamtinių dujų rinkoje pagal dvišales sutartis prekiavę gamtinių dujų tiekėjai 2016 m. III ketv. gavo 7,8 mln. Eur pajamų, arba 40,5 mln. Eur mažiau nei 2015 m. III ketv.
- Mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje patiekta 904 GWh gamtinių dujų, t. y. 2,94 proc. daugiau nei 2015 m. III ketv. Tiekimas buitiniams vartotojams didėjo 1,95 proc., o buitiniams vartotojams – 8,9 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.
- Gamtinių dujų tiekimo įmonės, gamtinės dujas pardavusios mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2016 m. III ketv. gavo 25,4 mln. Eur pajamų ir, palyginti su 2015 m. III ketv., šios pajamos buvo 7,1 proc. didesnės.

¹ Pastaba: kai kurie skaičiai šioje ataskaitoje gali nesutapti dėl apvalinimo.

• 2016 m. III ketv. Lietuvos Respublikoje buvo suvartota 3344 GWh gamtinių dujų, t. y. 26,3 proc. mažiau nei 2015 m. III ketv.

• 2016 m. III ketv. gamtinės dujos buvo tiekiamos ne tik Lietuvos Respublikoje veikiantiems ir gamtines dujas naudojantiems vartotojams. Į Estijos Respubliką buvo eksportuota 50,3 GWh.

• 2016 m. III ketv. perdavimo sistemos operatorius investavo 3 mln. Eur, skirstymo sistemos operatoriai investavo 4,6 mln. Eur. Gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčios įmonės analizuojamu laikotarpiu investavo 17 tūkst. Eur.

Toliau ataskaitoje pateikiama pagrindinė informacija apie gamtinių dujų importo, perdavimo, skirstymo bei tiekimo rinkas.

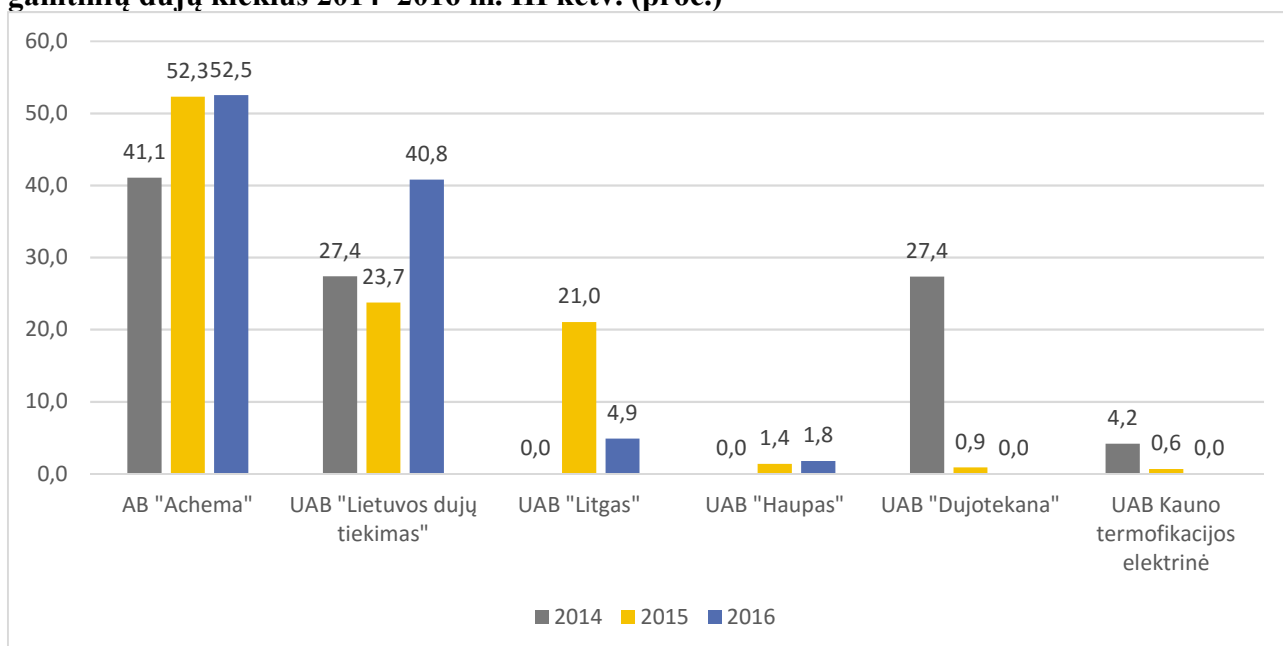
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
Gamtines dujas importuojančių įmonių skaičius	4	6	-33,33	5	-20
Importuotas gamtinių dujų kiekis iš viso (MWh)	2.966.799	4.947.524	-40,03	4.279.061	-30,67
Gamtinių dujų importo sąnaudos (tūkst. Eur)*	21.965	52.338	-58,03	78.838	-72,14
Vidutinė svertinė importuojamų gamtinių dujų kaina (Eur/MWh)**	15,59	22,33	-30,18	31,60	-50,66

*Nevertinama AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

**Informaciją apie vidutines svertines importuojamų gamtinių dujų kainas kiekvieną mėnesį galima rasti [ČIA](#)

1 pav. Gamtines dujas importuojančių įmonių užimama rinkos dalis pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2014–2016 m. III ketv. (proc.)

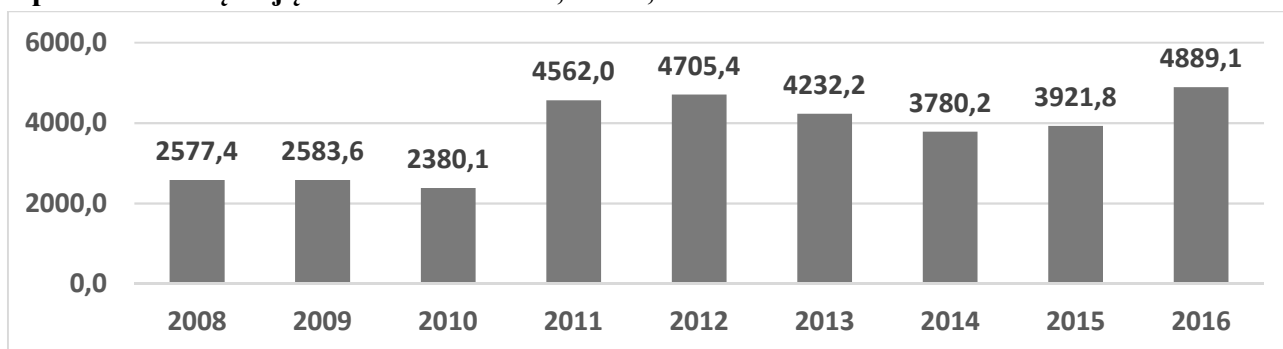
Šaltinis – Komisija.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0	1	0
Gamtinių dujų perdavimo sistema transportuotas gamtinių dujų kiekis (MWh)	8.282.533	8.601.097	-3,70	8.047.017	2,93
Perdavimas (MWh)	3.393.435	4.679.299	-27,48	4.266.834	-20,47
Tranzitas (MWh)	4.889.098	3.921.798	24,66	3.780.183	29,33
Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos (tūkst. Eur)*	9.656	8.566	12,72	8.889	8,63

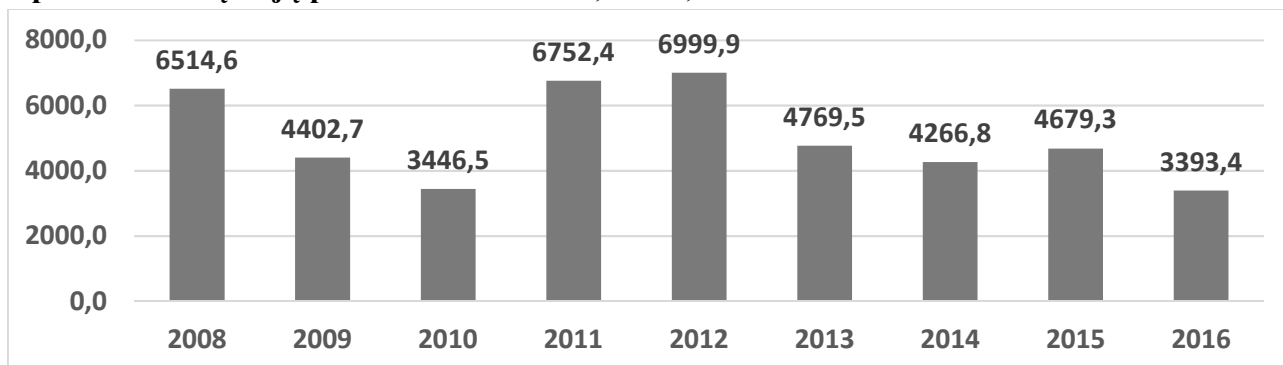
*Nvertinant tranzito ir balansavimo gamtinių dujų perdavimo sistemoje pajamų.

2 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika, GWh, 2008–2016 m. III ketvirčiais

Šaltinis – Komisija.

3 pav. Gamtinių dujų perdavimo dinamika, GWh, 2007–2016 m. III ketvirčiais

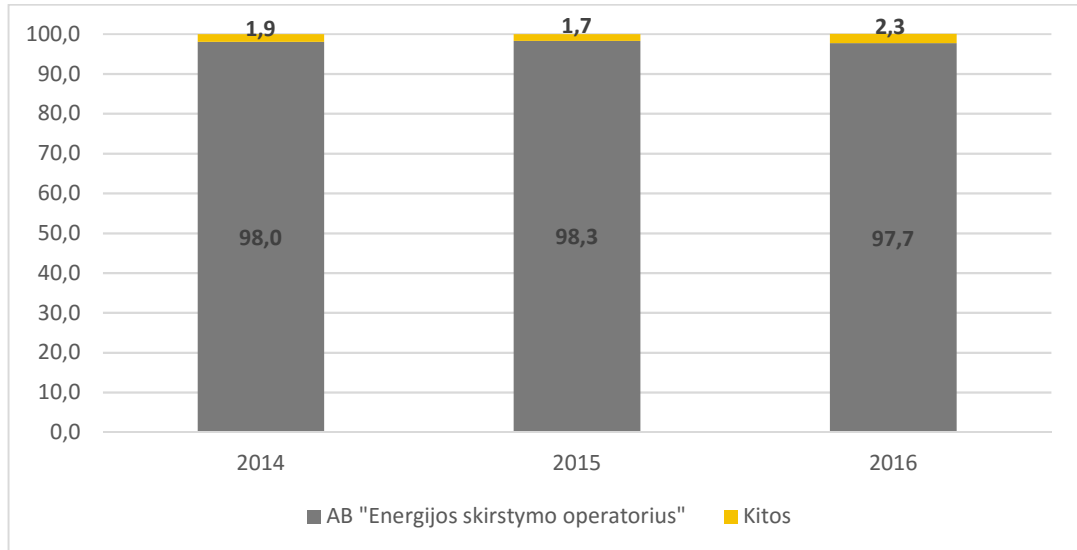
Šaltinis – Komisija.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių skaičius	6	6	0,00	6	0
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis (MWh)	907.591	803.546	12,95	961.809	-5,64
Gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamos (tūkst. Eur)	8.004	7.202	11,13	7.328	9,22

Prie skirstymo sistemos prijungtų naujų vartotojų skaičius					
AB „Energijos skirstymo operatorius“	1333	989	34,78	1299	2,62
UAB „Druskininkų dujos“	0	0	0	3	-100,00
Iš viso:	1333	989	34,78	1302	2,38

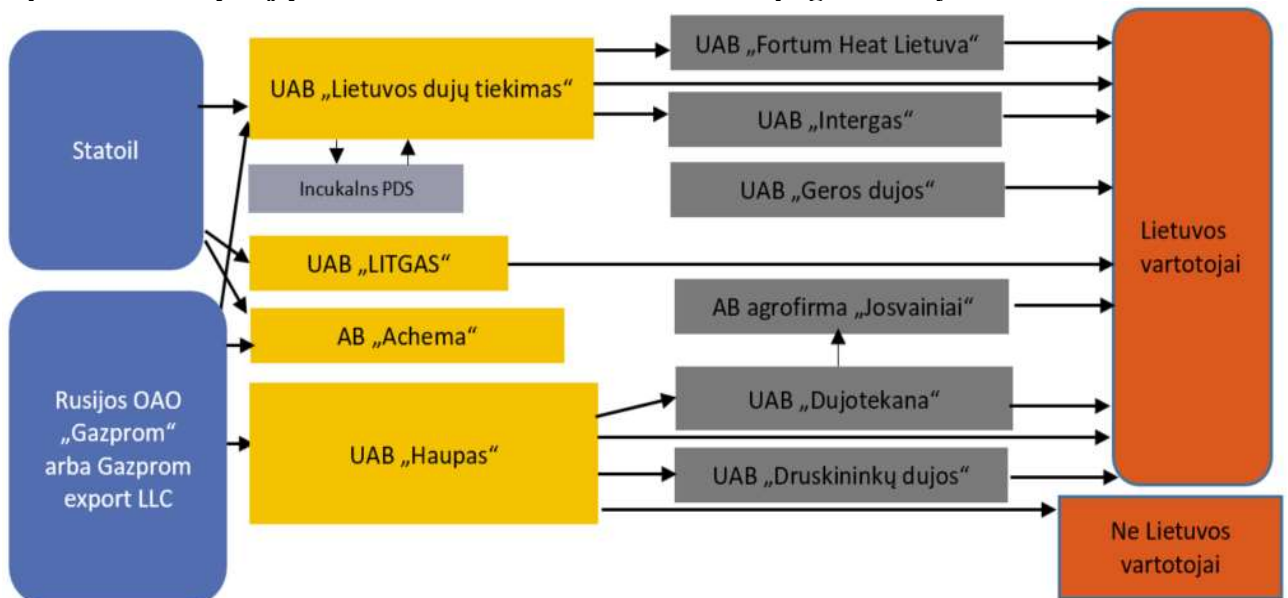
4 pav. Gamtinių dujų skirstymo įmonių užimama rinkos dalis pagal paskirstytų gamtinių dujų kiekius 2014–2016 m. III ketv. (proc.)

Šaltinis – Komisija.

4. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

5 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra 2016 m. III ketv. pagal sudarytas dvišales sutartis

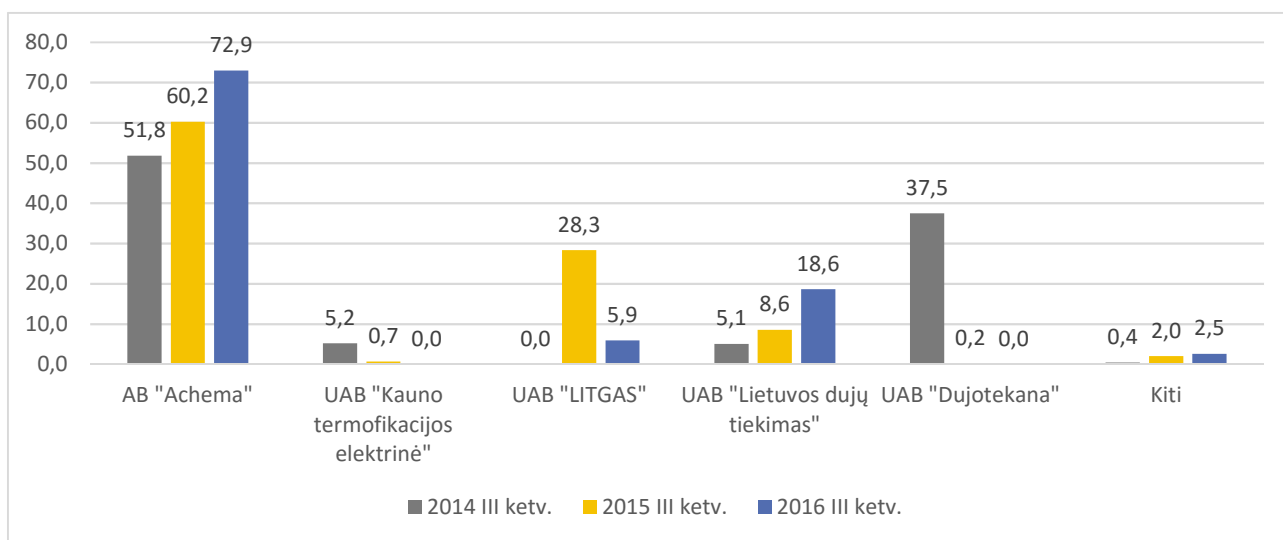

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
Tiekimo licencijas turinčių subjektų skaičius	34	33	3,03	30	13,33
Tiekimo veiklą vykdančios subjektai	12	16	-25,00	11	9,09
DIDMENINĖ RINKA					
Dvišalių sutarčių pagrindu					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	2.137.413	4.580.422	-53,34	3.396.463	-37,07
Pajamos (tūkst. Eur)	7.872	48.416	-83,74	54.281	-85,50
UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų birža					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	26.711	26.344	1,39	201.026	-86,71
Apyvarta (tūkst. Eur)*	408	479	-14,78	5.648	-92,78

* Informaciją apie gamtinių dujų kainas UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje galima rasti [ČIA](#)

6 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra pagal dvišalius sandorius didmeninėje rinkoje 2014–2016 m. III ketv. (proc.)

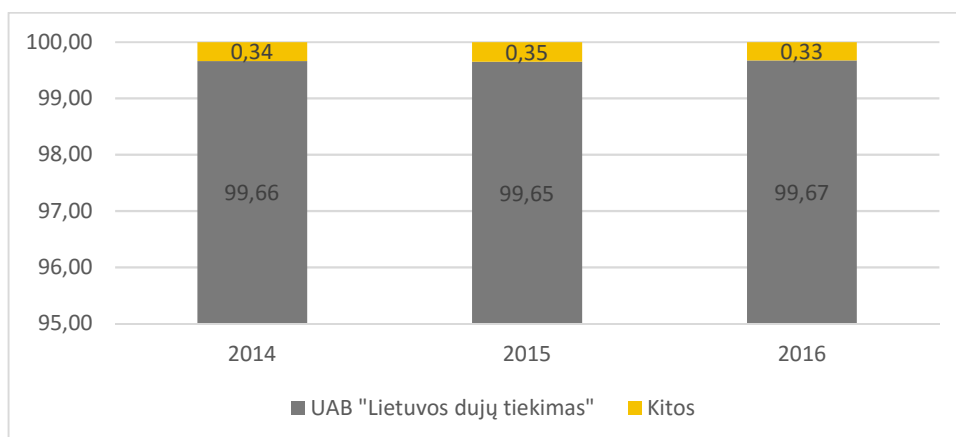

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
MAŽMENINĖ RINKA					
Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduoti gamtinių dujų kiekiai, iš viso (MWh) ²	903.996	878.192	2,94	875.541	3,25
Buitiniams vartotojams (MWh)	135.532	124.452	8,90	127.222	6,53
Nebuitiniams vartotojams (MWh)	768.464	753.740	1,95	748.319	2,69
Pajamos , gautos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje (tūkst. Eur)	25.350	23.679	7,06	29.393	-13,76

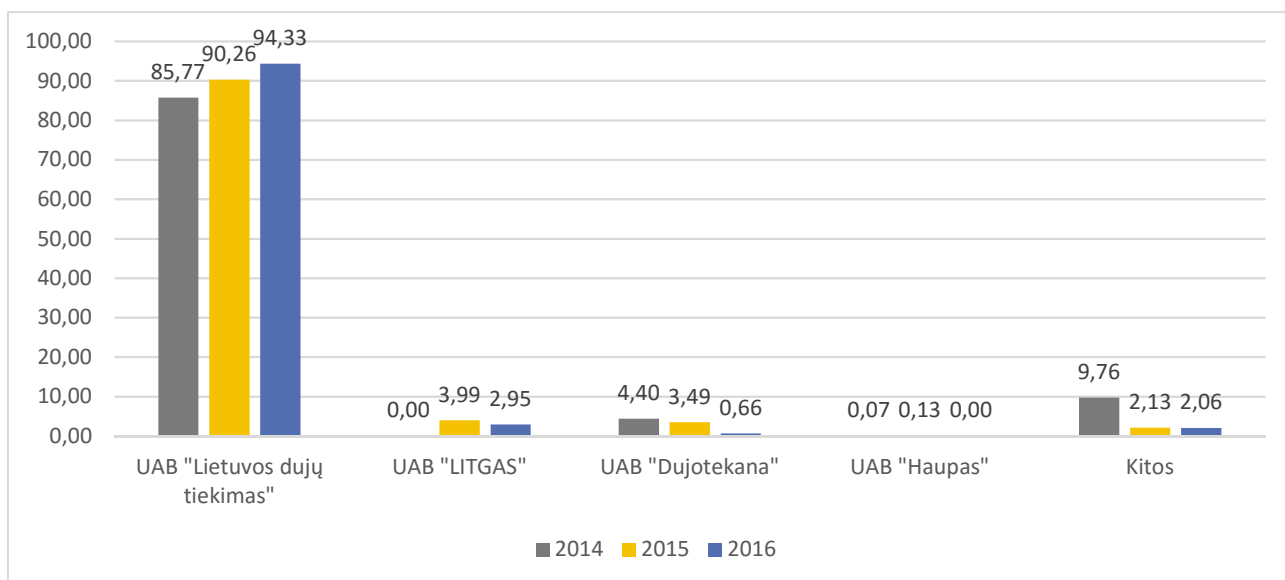
² Informaciją apie gamtinių dujų tarifų buitiniams vartotojams struktūrą galima rasti Komisijos interneto svetainėje: <http://www.regula.lt/dujos/Puslapiai/duju-kainos/gamtiniu-duju-kainos-struktura-buitiniams-vartotojams.aspx>

7 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal buitiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2014–2016 m. III ketv. (proc.)

Šaltinis – Komisija.

8 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal nebutiniams vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2014–2016 m. III ketv. (proc.)

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
Gamtinių dujų vartotojų ir biržos dalyvių skaičius					
Gamtinių dujų vartotojų skaičius	570.991	567.424	0,63	563.659	1,30
Gamtinių dujų biržos dalyvių skaičius	58	78	-25,64	56	3,57
Kiti rodikliai					
Gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje (GWh)	3344	4539	-26,33	4268	-21,65
Gamtinių dujų pardavimas kitose ES šalyse (MWh)	50.256	138.278	-63,66	0	0

5. INVESTICIJOS

Rodiklis	2016 m. III ketv.	2015 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2015 m. III ketv., proc.	2014 m. III ketv.	2016 m. III ketv. pokytis, palyginti su 2014 m. III ketv., proc.
PERDAVIMAS (tūkst. Eur)	3.033	10.519	-71,17	3.999	-24,15
SKIRSTMAS (tūkst. Eur)	4.559	5.293	-13,86	4.294	6,18
TIEKIMAS (tūkst. Eur)	17	1	17 kartų	90	-81,13